

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Hapishane Komisyonu ve MED TUHAD-FED kendilerine gelen başvurular üzerine veya re'sen aralıklarla cezaevlerine ziyaretler gerçekleştirmiş, mahpusların yaşadıkları hak ihlalleri, cezaevlerindeki yapısal ve genel sorunlara ilişkin görüşmeler gerçekleştirmiş ve bu görüşmeleri raporlaştırmışlardır. 27 Nisan 2024 tarihli Özgürlük için Hukukçular Derneği Türkiye Hapishaneleri 2023 yılı hak ihlali raporunda Diyarbakır 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahpuslarla yapılan görüşmelerde ortaya çıkan ihlallere de yer verilmiştir. Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahpuslarla yapılan görüşmelerde; 06.08.2023 tarihinde bir mahpusun avluda otururken saat 16.30 sularında nereden ve nasıl geldiğini bilemediği mermi çekirdeği ile sırt tarafından böbrek üstüne denk gelen bölgeden yaralandığını, infaz koruma memurlarına durumun bildirildiği ve sonrasında ambulansın geldiğini, merminin vücudunda delme şeklinde bir yaralamaya sebep olmadığını, sağ arka böbrek üstünde kızarıklık ve şişmeye sebep olduğunu, ambulans ile öncelikle kampüs içindeki hastaneye götürüldüğünü ancak doktorun mermi çekirdeği sebebiyle olduğunu öğrenince Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiğini, bu olaydan önce de birkaç defa daha farklı tarihlerde avluya çekirdek düştüğünü, cezaevi savcısı ve müdürüne de bu durum aktarılmasına rağmen herhangi bir işlem yapılmadığını, bu olayda da müdür ve savcının kendisiyle görüşmediğini, ilgisiz davrandıklarını aktarmıştır.

Yine mahpuslarla yapılan görüşmelerde Kürtçe şarkıların yer aldığı defterlere el konulduğu, mahpuslardan Ö.A'nın aile görüşü yaptığı esnada görüş süreleri bitmemesine rağmen personellerce görüşün bitirmek istendiği, buna karşılık mahpusun bu konuya ilişkin personellere "sizi şikayet edeceğim" şeklinde cevap verdiği, personellerin de mahpus hakkında tutanak tutarak personele uygunsuz söz ve davranışta bulunma gerekçesiyle disiplin soruşturması başlattığı ve akabinde mahpus hakkında 2 aylık kültürel ve sohbet yasağı cezası verildiği ifade edilmektedir. Ayrıca ziyarete gelen aileler hakkında da tamamen keyfi gerekçelerle görüş yasağı verildiğini, görüşe gelen ailelere aramalar esnasında zorluk çıkarıldığı, buna karşın ailelerin tepkisine karşılık ailelere görüş yasağı verildiği ifade edilmiştir. İlgili kurumda ayrıca kantin fiyatlarının fahiş olduğu, çoğunlukla istenilen malzemelerin bulunmadığını, yemeklerin besin değerinin yeterince iyi olmadığı, yemek çeşitleri ve porsiyonlarının az olmasıyla birlikte yemeklerin yapılışında kullanılan ürünlerin hijyenik olmadığını belirtilmektedir.

İlgili kurumda ayrıca, mahpusların hobi, etkinlik ve spor gibi haklarının keyfi gerekçelerle engellendiği, Yeni Yaşam ve Evrensel gibi gazetelere izin verilmediği, mahpusların yazmış oldukları mektuplara “sakıncalı” olduğu gerekçesiyle el konulduğu raporlaştırılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- İlgili kurumda 06.08.2023 tarihinde cezaevi avlusunda bir mahpusun sırtına gelen merminin akıbeti ne olmuştur? Bu kapsamda yürütülen soruşturma neden hala sonuçlandırılmamıştır? Bu olayda sırtına mermi gelen mahpusun ifadesi neden hala alınmamıştır?
- 2- İlgili cezaevi ve birçok cezaevinde Kürtçe yasak mıdır? Kürtçe şarkıların yer aldığı defterlere neden el konulmaktadır?
- 3- Aile görüşü sırasında görüş süresi bitmeden görüşü bitirmek isteyen personel hakkında bir işlem başlatıldı mı? İlgili kurumda ziyarete gelen ailelere keyfi gerekçelerle görüş yasağı veren kişiler hakkında görevi kötüye kullanmaktan idari bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 4- İlgili kurumda kantin fiyatları kim tarafından belirlenmektedir? Kantin fiyatlarının piyasa fiyatlarının çok üzerinde olmasının gerekçesi nedir?
- 5- İlgili kurumda yemeklerin besin değeri nasıl belirlenmektedir? Günde 1 öğünde kaç çeşit yemek çıkmaktadır? Yemekler hazırlanırken hijyen kurallarına uyulmakta mıdır?
- 6- İlgili kurumda mahpusların hobi, etkinlik ve spor gibi hakları neden keyfi gerekçelerle engellenmektedir?
- 7- Son 1 yıl içerisinde ilgili cezaevinde kaç etkinliğe izin verilmiştir? Son 1 yıl içerisinde mahpusların yararlanabileceği kaç kurs ve atölye açılmıştır? Bu kurslardan kaç mahpus yararlanmıştır?
- 8- Mahpusların yazmış oldukları mektupların “sakıncalı” olduğu kanısına kim nasıl karar vermektedir?
- 9- Diyarbakır 1 Nolu Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin araştırılması için bakanlık olarak bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 10- Diyarbakır 1 Nolu Cezaevi bakanlığınızca ve bakanlığınıza bağlı kuruluşlarla en son ne zaman denetlenmiştir? Bu denetimler sırasında hangi hak ihlalleri tespit edilmiş ve bu ihlallere ilişkin şu ana kadar neler yapılmıştır?